

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, OIB: 49376181407 na temelju odredbe članka 100. Zakona o leasingu („Narodne novine“ br. 141/13) u vezi s odredbom članka 78. Zakona o leasingu („Narodne novine“ br. 141/13) u postupku posrednog nadzora KLASA: UP/I 973-06/21-01/02, pokrenutom po službenoj dužnosti, nad poslovanjem leasing društva Erste & Steiermaerkische S-Leasing d.o.o., Zagreb, Zelinska 3, OIB: 46550671661, zastupanom po članu uprave Krunoslavu Županu, OIB: 08547820355 i članu uprave Vladimiru Kristijanu, OIB: 76106750714 na sjednici Upravnog vijeća održanoj dana 26. siječnja 2022. donosi

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da je društvo Erste & Steiermaerkische S-Leasing d.o.o., Zagreb, Zelinska 3, OIB: 46550671661, otklonilo nezakonitosti i nepravilnosti čije je otklanjanje naloženo Rješenjem Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga od 22. travnja 2021. (KLASA: UP/I 973-06/21-01/02; URBROJ: 326-01-50-52-521-21-7) na način:

- da sklapa ugovore o leasingu na jasan i razumljiv način tako da:
 - u ugovorima o financijskom leasingu koji se sklapaju s promjenjivom kamatnom stopom vezanom uz određeni promjenjivi parametar ima jasno određenu strukturu kamatne stope te način usklađivanja s ugovorenim promjenjivim parametrom,
 - u ugovorima o operativnom leasingu koji se sklapaju s promjenjivim leasing obrokom vezanim uz određeni promjenjivi parametar ima jasno određen način obračuna leasing obroka te način usklađivanja s ugovorenim promjenjivim parametrom;
- da je dostavilo pisano očitovanje Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga o aktivnostima koje je poduzelo prema svim primateljima leasinga čije su ugovorne obveze neosnovano i netransparentno jednostrano izmijenjene na način da su od 2009. promjenjive kamatne stope (temeljem kojih su obračunavane leasing rate/obroci) usklađivane s vrijednošću referentnih kamatnih stopa koje nisu odgovarale tržišnim vrijednostima;
- da je na početnoj internetskoj stranici društva Erste & Steiermaerkische S-Leasing d.o.o. objavilo kako je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga donijela Rješenje dana 22. travnja 2021., s mrežnom poveznicom na internetsku stranicu Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga na kojoj je Rješenje objavljeno i tu obavijest držalo na početnoj internetskoj stranici neprekidno 60 dana.

2. Okončava se postupak posrednog nadzora nad poslovanjem društva Erste & Steiermaerkische S-Leasing d.o.o., Zagreb, Zelinska 3, OIB: 46550671661 (KLASA: UP/I 973-06/21-01/02, URBROJ: 326-01-50-52-521-21-2).

Obrazloženje

Na temelju članka 78. Zakona o leasingu („Narodne novine“ br. 141/13; dalje u tekstu: Zakon) ovlaštene osobe Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Hanfa) obavile su po službenoj dužnosti posredan nadzor društva Erste & Steiermaerkische S-Leasing d.o.o., Zagreb, Zelinska 3, OIB: 46550671661 (dalje u tekstu: Društvo) po predmetu nadzora obračuna kamatnih stopa po ugovorima o leasingu.

Temeljem Zapisnika o obavljenom nadzoru od 21. siječnja 2021. (KLASA: UP/I 973-06/21-01/02, URBROJ: 326-01-50-52-521-21-2) Hanfa je Rješenjem od 22. travnja 2021. (KLASA:

UP/I 973-06/21-01/02; URBROJ: 326-01-50-52-521-21-7; dalje u tekstu: Rješenje) Društvu radi otklanjanja utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti točkom 1. Rješenja naložila slijedeće:

- 1.1. od dana zaprimanja Rješenja s primateljima leasinga sklapati ugovore o leasingu na jasan i razumljiv način tako da:
 - u ugovorima o financijskom leasingu koji se sklapaju s promjenjivom kamatnom stopom vezanom uz određeni promjenjivi parametar bude jasno određena struktura kamatne stope te način usklađivanja s ugovorenim promjenjivim parametrom,
 - u ugovorima o operativnom leasingu koji se sklapaju s promjenjivim leasing obrokom vezanim uz određeni promjenjivi parametar bude jasno određen način obračuna leasing obroka te način usklađivanja s ugovorenim promjenjivim parametrom.

Kao dokaz o izvršenju ovoga naloga, Društvo je bilo dužno u roku od 30 dana od zaprimanja Rješenja Hanfi dostaviti Izvješće o poduzetim mjerama zajedno s:

- izmijenjenim te od strane Uprave usvojenim tipskim ugovorima o leasingu (obrazac ugovora i opći uvjeti),
 - mišljenjem internog revizora o provedbi naloga iz ove točke Rješenja,
 - drugim dokazima koji potvrđuju izvršenje naloga iz ove točke Rješenja.
- 1.2. u roku od 30 dana od zaprimanja Rješenja dostaviti pisano očitovanje Hanfi o aktivnostima koje je poduzelo prema svim primateljima leasinga čije su ugovorne obveze neosnovano i netransparentno jednostrano izmijenjene na način da je od 2009. usklađivalo promjenjive kamatne stope (temeljem kojih je obračunavalo leasing rate/obroke) s vrijednošću referentnih kamatnih stopa koje nisu odgovarale tržišnim vrijednostima.

Točkom 2. Rješenja Društvu je naloženo da u roku od 5 dana od dana primitka Rješenja, na početnoj internetskoj stranici Društva objavi da je Hanfa donijela Rješenje dana 22. travnja 2021., s mrežnom poveznicom na internetsku stranicu Hanfe na kojoj je Rješenje objavljeno i tu obavijest drži na početnoj internetskoj stranici neprekidno 60 dana.

Društvo je u otvorenom roku, dana 26. svibnja 2021. dostavilo podnesak naslova „*Rješenje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, KLASA: UP/I 973-06/21-01/02, URBROJ: 326-01-50-52-521-21-7 od 22.04.2021.; Izvješće o poduzetim aktivnostima i mjerama, dostavlja se*“ (KLASA: UP/I 973-06/21-01/02; URBROJ: 383-21-8 ;dalje u tekstu: **Izvješće I.**) kojim je dostavilo pisano očitovanje o aktivnostima koje je poduzelo sukladno izreci Rješenja, kao i dokaze o postupanju.

Vezano uz nalog iz točke 1.1. izreke Rješenja Društvo prvenstveno navodi da je po zaprimanju Rješenja pristupilo izmjeni i dopuni posebnih odredbi i općih uvjeta ugovora o financijskom i operativnom leasingu kako bi bile još jasnije i transparentnije posebice u dijelu strukture promjenjive kamatne stope, njenog obračuna i usklađivanja s promjenjivim parametrom. Kao dokaz o navedenom Društvo je priložilo: Odluku o usvajanju općih uvjeta te usvajanju izmjena i dopuna tipskih posebnih odredbi ugovora o leasingu od 30. travnja 2021.; Opće uvjete uz ugovor o operativnom leasingu broj OL-08050; Opće uvjete uz ugovor o financijskom leasingu broj FL-08050; Opće uvjete uz ugovor o financijskom leasingu za potrošače (s obvezom kasko osiguranja) broj FL-08050; Opći uvjete uz ugovor o financijskom leasingu za potrošače (bez obveze kasko osiguranja) broj FL-08051; primjerak Ugovora o financijskom leasingu broj 83218/21 te primjerak Ugovora o operativnom leasingu broj 83213/21.

Pregledom i analizom navedene dokumentacije Hanfa je utvrdila kako je Društvo u potpunosti postupilo po nalogu iz točke 1.1. izreke Rješenja.

Društvo navodi kako je u cilju postizanja bolje informiranosti primatelja leasinga o promjenjivoj kamatnoj stopi kreiralo i informativni letak u kojem su sadržane bitne informacije o rizicima ugovaranja promjenjive kamatne stope, a koji se uručuje primateljima prije sklapanja ugovora te je kao dokaz priložilo primjerak letka kao i poseban letak za potrošače.

U odnosu na nalog iz točke 1.2. izreke Rješenja Društvo navodi kako je po zaprimanju Rješenja pristupilo detaljnoj i sveobuhvatnoj analizi ugovora o leasingu iz razdoblja obuhvaćenog nadzorom te je primateljima leasinga 24. svibnja 2021., ovisno o općem zastarnom roku sukladno Zakonu o obveznim odnosima, odaslalo obavijesti o tome ostvaruju li ili ne pravo na isplatu određenog novčanog iznosa te o načinu na koji mogu ostvariti svoje pravo na isplatu.

Društvo nadalje u **Izvješću I.** navodi da je u svrhu utvrđivanja opsega ugovora odnosno primatelja leasinga obuhvaćenih nadzorom kreiralo bazu ugovora o leasingu koji su imali jedno ili više obilježja navedenih u rješenju Hanfe. Da bi se pristupilo točnom izračunu Društvo je razvilo interni test model obračuna leasing rata/obroka po inicijalno ugovorenim uvjetima. Usporedbom izračuna iz internog test modela s planom otplate iz aplikativnog programskog sustava *Nova* dobiven točan je iznos razlika po mjesečnim leasing ratama/obrocima te je zbrajanjem tih razlika koje nisu u zastari dobiven ukupan iznos koji predstavlja osnovicu za isplatu. Društvo zaključuje da je na tako utvrđenu osnovicu obračunata pripadajuća zakonska zatezna kamata do 31. svibnja 2021., odnosno da će točan iznos uslijediti ovisno o danu isplate u svakom pojedinom slučaju.

Društvo zaključuje da će se sukladno utvrđenjima Hanfe iz Rješenja izvršiti isplata primateljima leasinga koji su imali sklopljene ugovore o leasingu s promjenjivom kamatnom stopom u razdoblju obuhvaćenim nadzorom, a za koje je Hanfa stajališta da promjenjiva kamatna stopa nije bila adekvatno usklađivana, a koji nisu obuhvaćeni zastarom.

Kao dokaz postupanja po navedenoj točki Društvo je priložilo: „Odluku o isplati sukladno Rješenju HANFA-e“ koju je uprava Društva donijela 7. svibnja 2021.; Izvadak iz zapisnika sa sjednice nadzornog odbora od 20. svibnja 2021. kojim je dana suglasnost upravi Društva na isplatu iznosa primateljima leasinga za čije ugovore je Hanfa utvrdila kako kamatna stopa nije bila adekvatno usklađivana; Mišljenje nadzornog odbora o nalazima Hanfe; Mišljenje internog revizora o nalazima Hanfe; primjerke obavijesti primateljima leasinga te dokumentacija Hrvatske pošte iz koje je vidljivo kako su navedene obavijesti odaslane.

Iz navedenog **Izvješća I.** proizlazi da je Društvo obavijestilo sve primatelje leasinga kojima su pogrešno obračunate leasing rate/obroci (osim onih koji su brisani iz sudskog registra) te da planira obešteti one primatelje leasinga koji po tumačenju Društva nisu obuhvaćeni zastarom.

S obzirom da iz dostavljene dokumentacije nisu bile razvidne informacije o tome kojim primateljima leasinga su više zaračunate leasing rate/obroci, po kojim ugovorima i u kojim iznosima, jesu li potraživanja u zastari ili ne te je li Društvo u konačnici prema primateljima leasinga izvršilo povrat više zaračunatih leasing rata/obroka, Hanfa je Zaključkom od 19. srpnja 2021. naložila Društvu dostavu analitičkog prikaza svih ugovora o leasingu kod kojih je pogrešno obračunalo leasing rate/obroke u kojem su po svakom ugovoru o leasingu vidljivi iznosi više zaračunate kamate (sa i bez zateznih kamata), iznosi više zaračunate kamate koji nisu u zastari (sa i bez zateznih kamata) te iznos izvršenog povrata prema primateljima leasinga,

Društvo je dana 17. rujna 2021. i dostavilo podnesak naslova „*Zaključak Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, KLASA: UP/I 973-06/21-01/02, URBROJ:326-01-50-52-521-21-9 od 19.07.2021. Izvješće o poduzetim aktivnostima i mjerama, dostavlja se*“ (KLASA: UP/I 973-06/21-01/02; URBROJ: 383-21-10; dalje u tekstu: **Izvješće II.**) uz koji je priložen traženi analitički prikaz ugovora o leasingu te ispravak istoga dana 22. rujna 2021. godine.

U svrhu obavljanja nadzora i praćenja postupanja Društva u izvršavanju naloga iz točke 1.2. Rješenja, Hanfa je Zaključkom od 16. studenog 2021. pozvala Društvo na dostavu dokaza pomoću kojih bi se utvrdila ispravnost izračuna iznosa više zaračunatih kamata te očitovanja o trenutnom stanju povrata preplaćenih kamata.

Kao odgovor na zatraženo Društvo je dana 1. prosinca 2021. dostavilo podnesak naslova „*Zaključak Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, KLASA: UP/I 973-06/21-01/02, URBROJ:326-01-50-52-521-21-13 od 16.11.2021. Dopuna Izvješća o poduzetim aktivnostima*

*i mjerama, dostavlja se“ (KLASA: UP/I 973-06/21-01/02; URBROJ: 383-21-14; dalje u tekstu: **Izvjeshće III.**).*

U prilogu **Izvjeshća III.** Društvo je kao dokaz ispravnosti izračuna iznosa više zaračunatih kamata za četiri odabrana ugovora o leasingu dostavilo izračun iznosa više zaračunate kamate (u valuti ugovora) po svakoj leasing rati/obroku, ugovornu dokumentaciju, obavijesti primateljima leasinga o pravu na povrat preplaćene kamate s dokazom o slanju i zaprimanju od strane primatelja leasinga te dokaze o izvršenom povratu preplaćenih kamata primateljima leasinga.

Sukladno traženju iz točke 2. Zaključka o očitovanju o trenutnom stanju povrata preplaćenih kamata, Društvo je u prilogu dostavilo excel tablicu koja sadrži očitovanje o trenutnom stanju povrata preplaćenih kamata primateljima leasinga zajedno s analitičkim prikazom svih ugovora o leasingu po kojima preplaćene kamate nisu u zastari s odgovarajućim traženim elementima. Kao razlog neizvršenja povrata određenim primateljima leasinga za koje je utvrđeno da ostvaruju pravo na isplatu Društvo navodi kako ili nisu kontaktirali Društvo u svezi isplate ili su kontaktirali Društvo no nisu dostavili sve potrebne podatke za uplatu dok je određeni broj primatelja leasinga izričito naveo kako ne žele isplatu.

Društvo je kako navodi u očitovanju drugi put poslalo obavijesti onim primateljima leasinga za koje se pošiljka vratila kao neuručena nakon što je izvršena provjera adrese.

Pored navedenog, Društvo je navelo kako tijekom prosinca 2021. planira izravno isplatiti pripadajući iznos uvećan za zakonsku zateznu kamatu primateljima leasinga pravnim osobama koji se nakon zaprimljene obavijesti nisu obratili Društvu. Isplata bi se vršila na račune pravnih osoba koji su javno dostupni u Jedinstvenom registru računa dok u odnosu na fizičke osobe (potrošače) i druge poslovne subjekte na koje se primjenjuje Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, ovi podaci nisu javno dostupni.

Dana 21. prosinca 2021. Društvo je dostavilo podnesak naslova „*Zaključak Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, KLASA: UP/I 973-06/21-01/02, URBROJ: 326-01-50-52-521-21-13 od 16.11.2021.; Dodatno očitovanje, dostavlja se“ (KLASA: UP/I 973-06/21-01/02; URBROJ: 383-21-17; dalje u tekstu: **Izvjeshće IV.**).* Navedenim podneskom Društvo je obavijestilo Hanfu kako je dana 20. prosinca 2021. izvršilo isplatu na bankovne račune primatelja leasinga pravnih osoba čiji su ugovori o leasingu obuhvaćeni posrednim nadzorom Hanfe, za koje je Društvo, uz uvažavanje općeg roka zastare od 5 godina u smislu relevantnih odredbi Zakona o obveznim odnosima, utvrdilo da ostvaruju pravo na isplatu preplaćene kamate uvećano za zakonsku zateznu kamatu na dan isplate, a koji se do sada nisu obratili Društvu radi ostvarivanja prava na isplatu.

Pregledom i analizom cjelokupne zaprimljene dokumentacije Hanfa je utvrdila kako je Društvo u potpunosti postupilo po nalogu iz točke 1.2. izreke Rješenja.

Društvo je u Izvjeshću obavijestilo Hanfu kako je postupilo po točki 2. izreke Rješenja te je na početnoj internetskoj stranici Društva postavilo obavijest o donesenom Rješenju, a koja će biti ondje postavljena u trajanju od 60 dana odnosno do 25. lipnja 2021. te je kao dokaz dostavilo ispis internetske stranice Društva.

Hanfa je utvrdila kako je predmetna objava bila vidljiva na početnoj internetskoj stranici Društva traženih 60 dana, čime je Društvo postupilo po točki 2. izreke Rješenja.

Slijedom svega navedenoga, uvidom u zaprimljena **Izvjeshća I., II., III. i IV.** koja su Hanfi dostavljena kao dokaz o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti utvrđeno je da je Društvo postupilo po svim točkama izreke na način i u obliku određenom Rješenjem, stoga je Hanfa na temelju rezultata cjelokupnog postupka, a sukladno članku 9. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ br. 47/09) te članku 100. Zakona, odlučila kao u izreci ovog Rješenja.

Na temelju odredbe članka 8. stavka 3. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“ broj 140/05 i 12/12) ovo rješenje će se objaviti na internetskoj stranici Hanfe.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se protiv istog može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu u Zagrebu u roku od 30 dana od dana primitka ovog Rješenja.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA
dr. sc. Ante Žigman

KLASA: UP/I 973-06/21-01/02
URBROJ: 326-01-50-52-521-22-18

Zagreb, 26. siječnja 2022.